

PŘÍRODNÍ A REKREAČNÍ POTENCIÁL ÚZEMÍ SEGMENTACE KRAJINY

PRINCIP NÁVRHU KONCEPCE KRAJINY

Princip návrhu koncepce krajiny spočívá v rozřídění oblasti s převažující krajinou složkou do několika reprezentativních typů, tzv. krajinných segmentů. V jádrovém území jsou dále tyto segmenty podpořeny strukturou zelených os a přírodních zelených klínů, tvořící přirozenou spojnicí jádra města s jeho přírodním zázemím a představující zásadní opatření pro stabilizaci a podporu tohoto historicky vzniklého fenoménu.

VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ STRUKTURY VE VAZBĚ NA URBANIZOVANÉ ÚZEMÍ

Jedním ze zásadních principů návrhu koncepce krajiny MOCB je stabilizace a podpora historicky vzniklého fenoménu přírodních „zelených“ klínů, které pronikají do zástavby Českých Budějovic, v některých případech až do samotného jádra urbanizovaných ploch. Tyto přírodní zelené klíny jsou v několika směrech přirozenou spojnicí jádra města s jeho přírodním zázemím a širším krajinným prostorem regionu. Mnohdy přírodní spojnice probíhají téměř bez přerušení. Bez závažnějších kolizí lze pěším způsobem absolvovat cestu ze samotného středu města územím a plochami přírodního charakteru bez rozsáhlých projevů urbanizace do volné krajiny a plně rozvinutého extravilánu. Tyto trasy a plochy hrají samozřejmě významnou roli i z ekologického hlediska.

PŘÍRODNÍ ZELENE KLÍNY

- Jsou základním principem návrhu koncepce krajiny MOCB.
- Tvoří přirozenou spojnicí jádra města s jeho přírodním zázemím a širším krajinným prostorem.
- Představují jedinečný fenomén, který nemá u jiných krajských měst v České republice v tomto rozsahu a měřítku srovnatelnou analogii.
- Negativní jevy jako dezurbanizace a vznik tzv. urban sprawl způsobují výrazné narušení vazeb mezi jádrem a krajinným zázemím města.
- Zachováním a podpořením funkce přírodních „zelených“ klínů a vhodným odstraněním nebo úpravou kolizí, které vznikly v minulých obdobích, je v návrhu cíleno na dlouhodobou ekologickou stabilitu a na ekonomickou a sociální udržitelnost regionu.

PŘÍRODNÍ PLÍCE MĚSTA

- Jedná se o soustavu provázaných i samostatných ploch a linií se zásadním podílem vegetace různých kategorií v organismu města s podílem veřejné i neveřejné zeleně.
- Tvoří zázemí pro přírodní procesy v urbanizovaném prostoru a představuje plochy pro každodenní pobyt a/nebo kultivaci veřejného prostoru.
- Rozhodujícím způsobem přispívá k eliminaci negativních jevů souvisejících s urbanizací, klimatickou změnou a stabilizací životních podmínek obyvatel a návštěvníků města.
- Žádoucí je důsledná ochrana stávajících ploch městské zeleně, jejich systematické doplňování a propojování v ucelený systém ploch, uzlů, linií a os v městské struktuře.
- V místech kontaktu s příměstským přírodním zázemím na obvodu města je žádoucí plynulý přechod mimo urbanizovanou oblast.

ZELENÉ OSY

- Jsou klíčové linie v kompozičním i funkčním smyslu.
- Určují klíčové směry k zajištění provázanosti vegetační složky území v sídelním rámci (uvnitř krajinného rozhraní) s těsnou vazbou na krajinné koridory.
- Jejich respektování a propojování do logicky strukturované sítě podporuje propojenost různých segmentů s převládajícím přírodním charakterem.

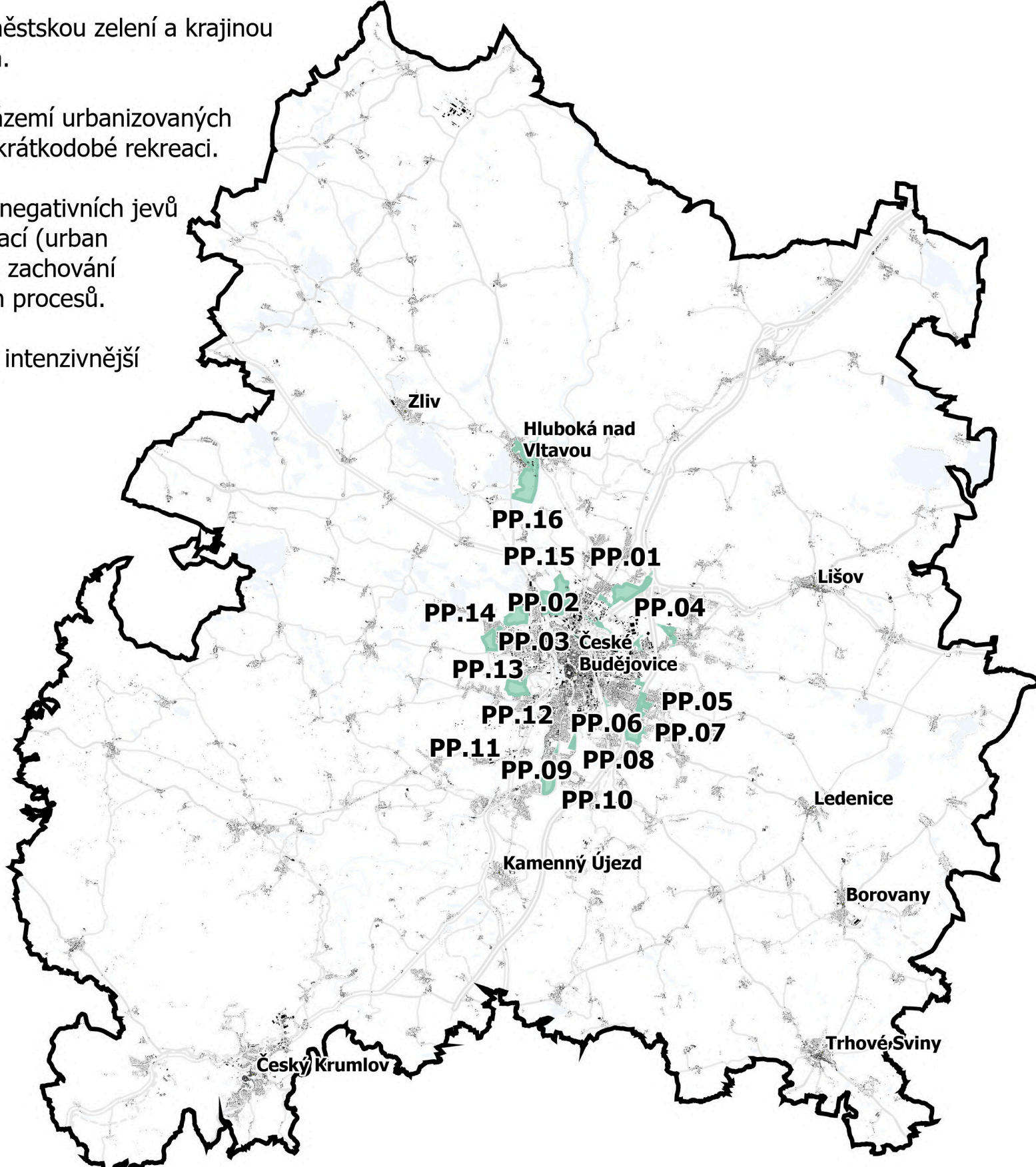
KRAJINNÉ ROZHRANÍ

- Je hranice mezi jádrem osídlení a jejich krajinným zázemím, která je chápána jako kompoziční kategorie, nikoliv jako funkční regulativ.
- Případný rozvoj osídlení až za krajinné rozhraní do krajinného zázemí je možný, musí na to ale svým charakterem reagovat tak, aby odpovídal formě a režimu daného krajinného segmentu.
- Zřetelně vymezený rozsah převážně urbanizovaného území (jádro osídlení) by měl být respektován, aby bylo zamezeno negativním jevům jako je dezurbanizace a urban sprawl a nedocházelo k narušování přírodního charakteru krajinného zázemí osídlení a vzniku území s nejasnou formální strukturou.

PŘÍMĚSTSKÝ PŘÍRODNÍ PARK (PP)

- Je území přírodního charakteru s výraznou estetickou hodnotou s přímou vazbou na sídlo a jeho veřejný prostor.

- Tvoří spojnku mezi městskou zelení a krajinou v extravilánu města.
- Zajišťuje přírodní zázemí urbanizovaných ploch využívaných ke krátkodobé rekreaci.
- Přispívá k eliminaci negativních jevů spojených s urbanizací (urban sprawl) a podporuje zachování některých přírodních procesů.
- Předpoklad potřeby intenzivnější péče o zeleně.

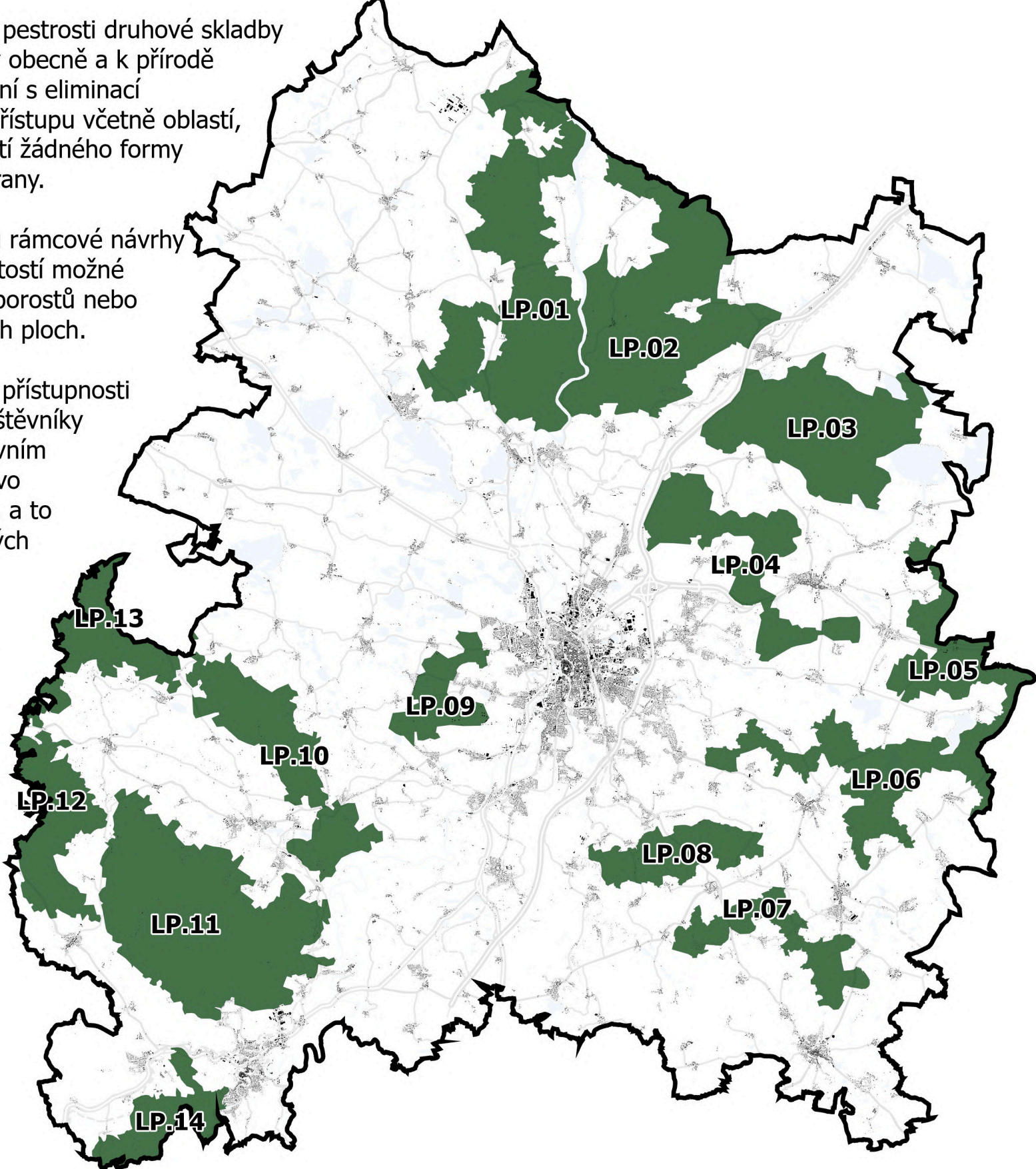
LESNÍ POROST (LP)

- Jedná se o kompaktní lesní celky včetně obor o rozloze větší než 700 ha.

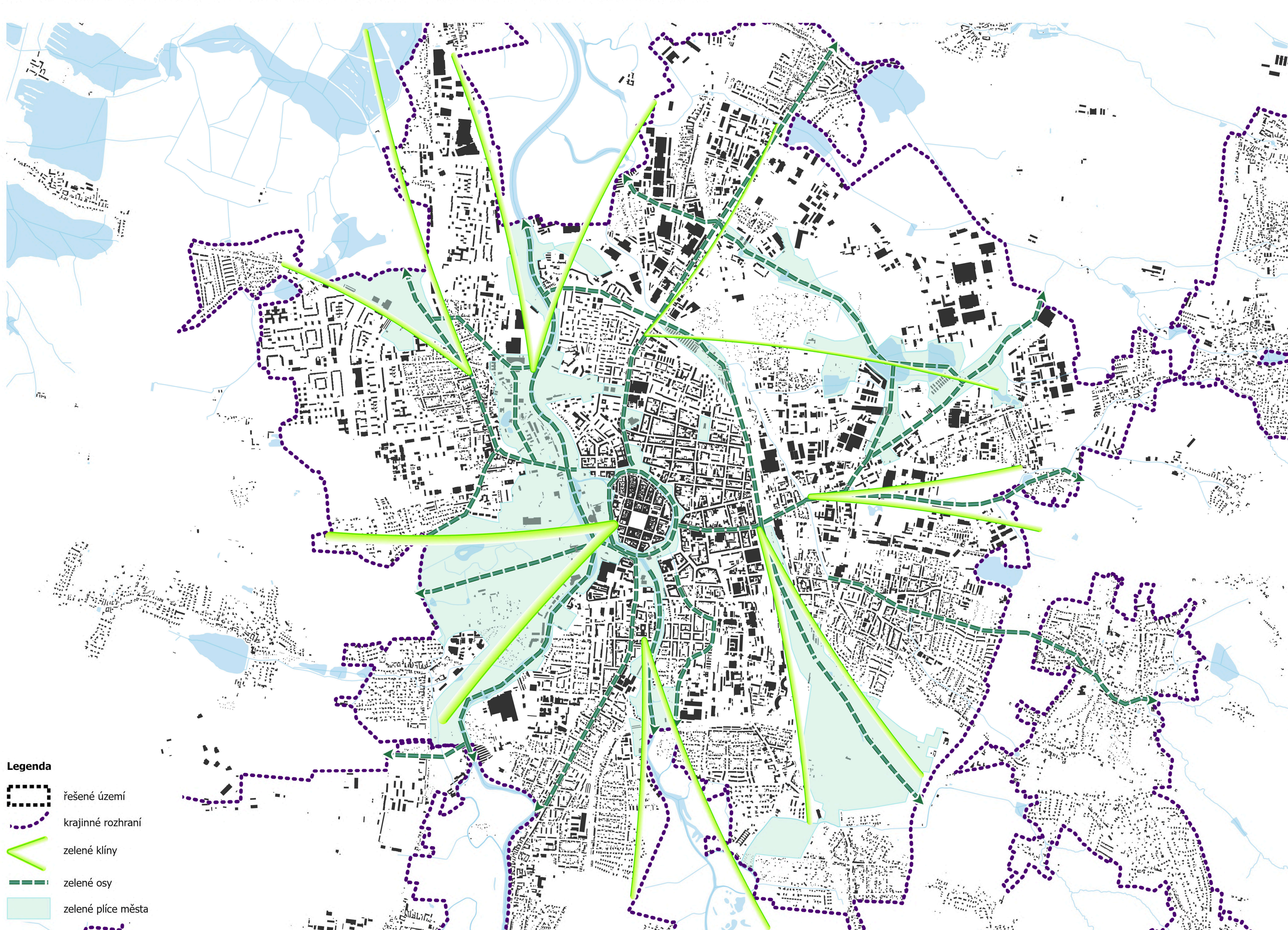
- Žádoucí je podpora pestrosti druhové skladby dřevin a biodiverzity obecně a k přírodě šetrnému hospodaření s eliminací tzv. průmyslového přístupu včetně oblastí, které nejsou součástí žádného formy režimu přírodní ochrany.

- Součástí studie jsou rámcové návrhy a identifikace příležitosti možné regenerace lesních porostů nebo úpravy rozsahu jejich ploch.

- Žádoucí je podpora přístupnosti pro individuální návštěvníky v souladu s legislativním požadavkem na právo přístupnosti krajiny, a to i u obor a vyhrazených území v souladu s obecně platnými právními předpisy.

DETAIL JÁDROVÉHO ÚZEMÍ AGLOMERACE A VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ STRUKTURY

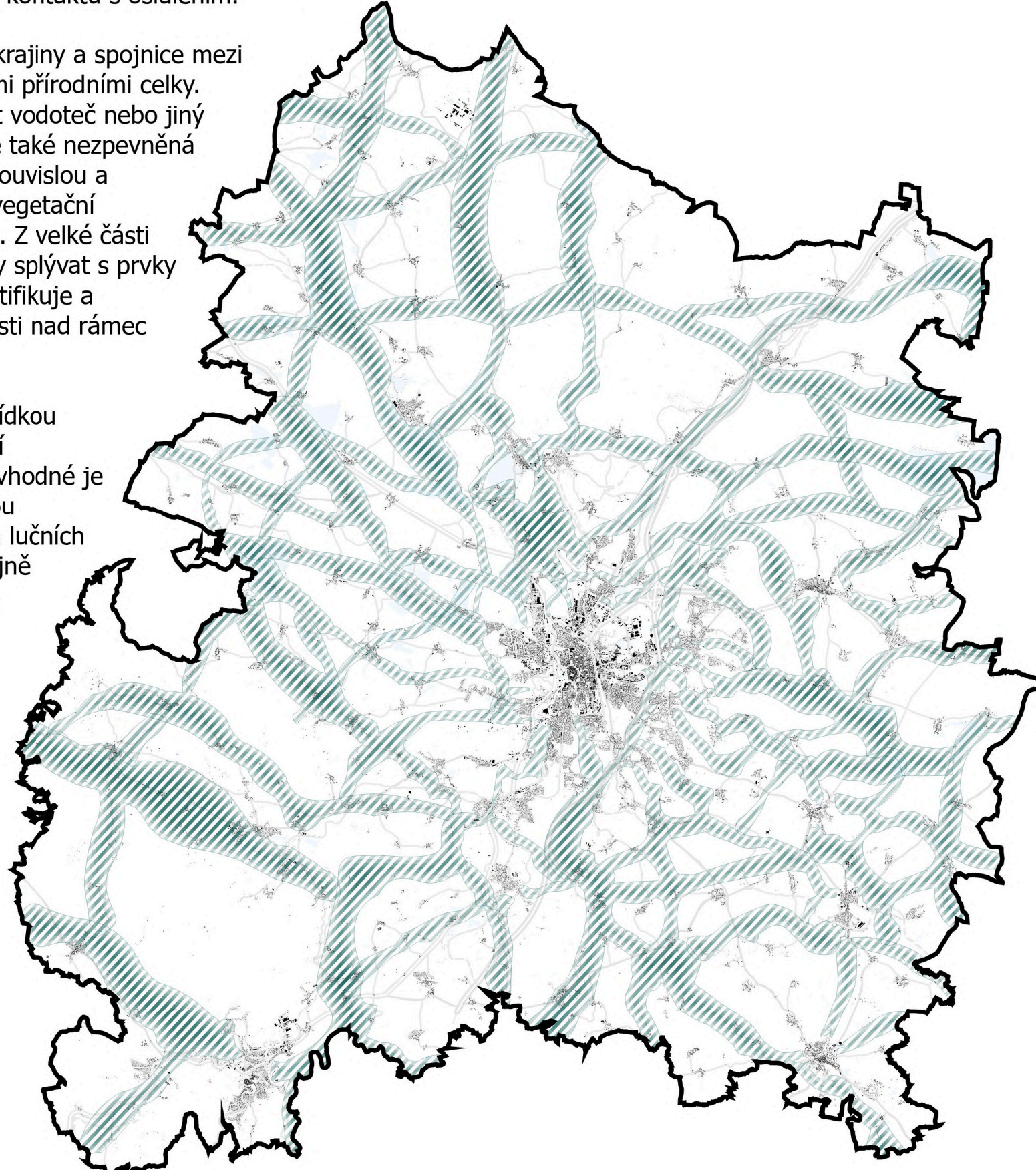

KRAJINNÉ KORIDORY (KK)

- Jsou segmenty krajiny převážně liniového charakteru vykazující vysokou přírodní a estetickou hodnotu, které nemusí být v přímém kontaktu s osídlením.

- Tvoří přírodní skelet krajiny a spojnice mezi obcemi a rozsáhlejšími přírodními celky. Hlavní osou může být vodotěč nebo jiný přírodní fenomén, ale také nepevněná cesta nebo trasa se souvislou a dostatečně robustní vegetační doprovodnou složkou. Z velké části mohou tyto segmenty splývat s prvky ÚSES, ale studie identifikuje a navrhuje také možnosti nad rámec ÚSES.

- Jsou podstatnou nabídkou pro zamýšlené vedení turistických tras a je vhodné je koordinovat s obnovou historických polních a lučních cest a stromořadí stejně jako s návrhy nových přírodních spojek.
- Důraz je kladen na veřejnou přístupnost a přístupnost zvláště podél břehů vodotěčí nebo evidovaných cest.

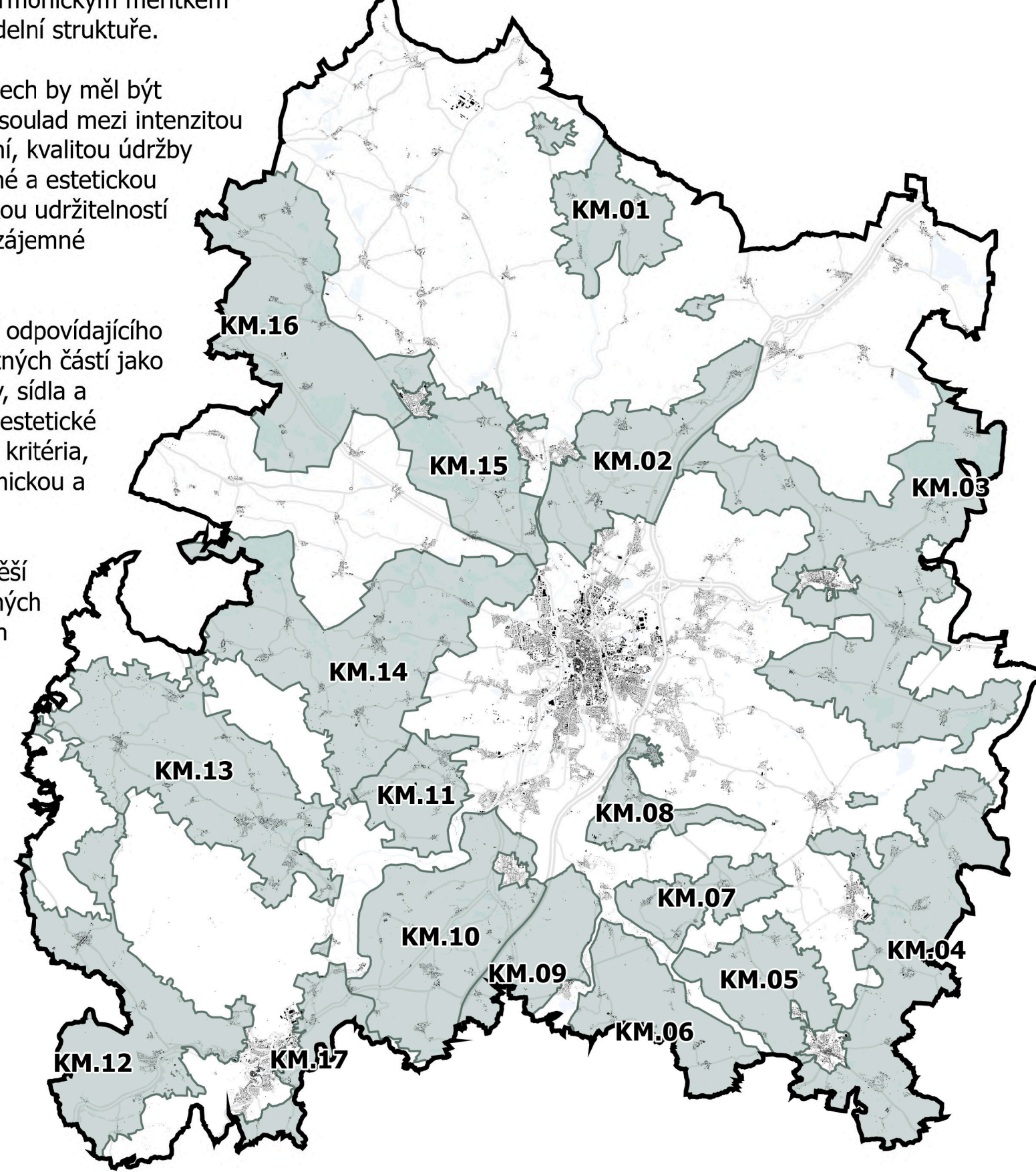
KRAJINNÁ MOZAIKA (KM)

- Je území převážně venkovské krajiny s estetickými kvalitami a s podílem hospodářského využití a přírodními prvky s harmonickým měřítkem v drobné přírodní i sídelní struktuře.

- Cílem v těchto oblastech by měl být vyvážený dynamický soulad mezi intenzitou a pojetím hospodaření, kvalitou údržby krajiny na straně jedné a estetickou hodnotou a ekologickou udržitelností na straně druhé ve vzájemné provázanosti.

- Žádoucí je zachování odpovídajícího měřítka celku i samotných částí jako jsou jednotlivé plochy, sídla a stavby s ohledem na estetické hodnoty a ekologická kritéria, s ohledem na ekonomickou a sociální stabilitu.

- Důraz je kladen na pěší přístupnost ve vhodných trasách odpovídající konkrétní struktuře a případné doplnění narušené struktury nebo naopak odstranění nebo identifikace rušivých jevů.

PŘÍMĚSTSKÁ KRAJINNÁ OBLAST (PK)

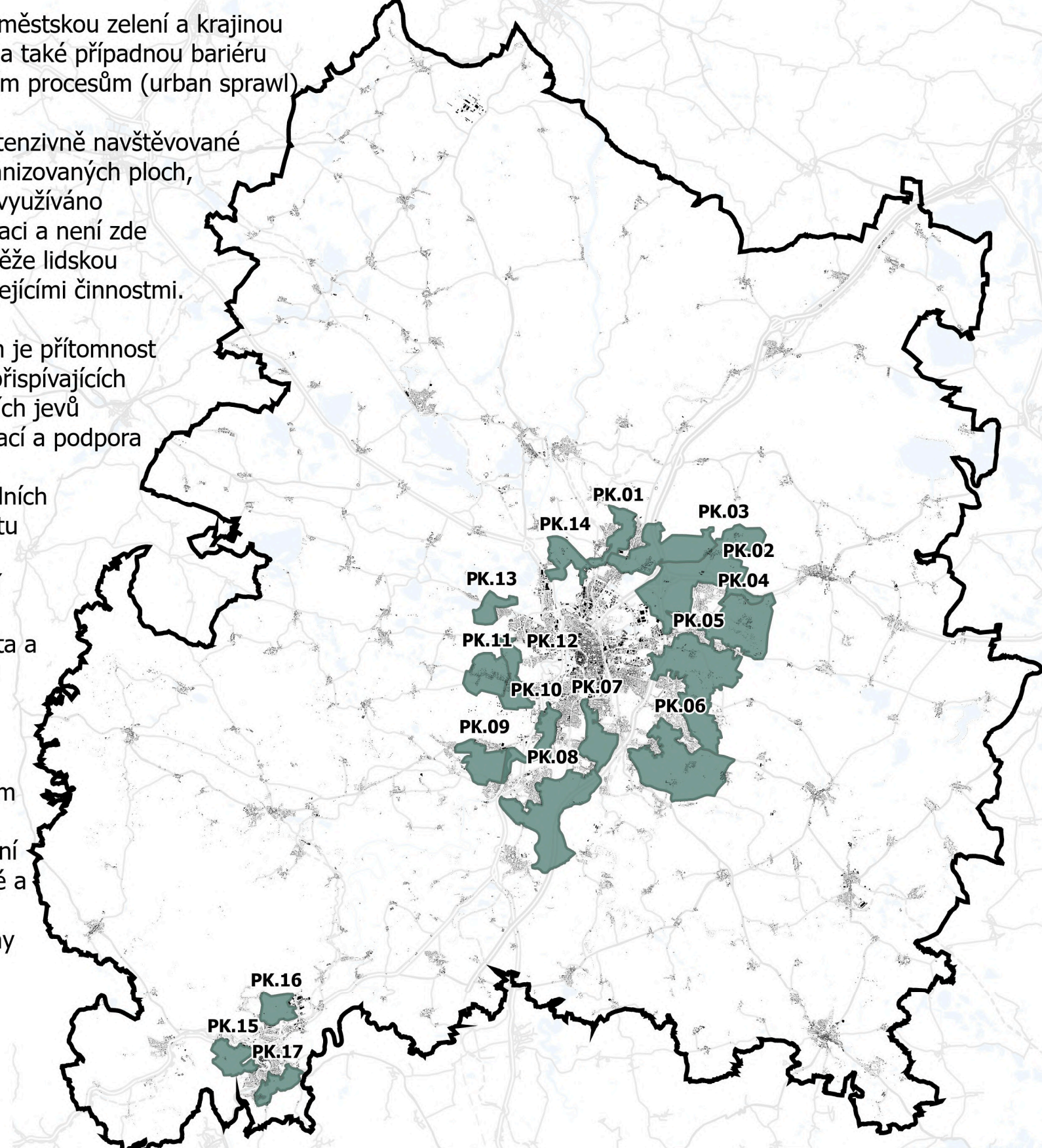
- Je souvislejší nebo plošně rozsáhlejší segment krajiny vykazující přírodní hodnoty v kontaktu s urbanizovaným územím.

- Tvoří přechod mezi městskou zelení a krajinou v extravilánu města a také případnou bariéru proti suburbanizačním procesům (urban sprawl)

- Jedná se o méně intenzivně navštěvované přírodní zázemí urbanizovaných ploch, které není prioritně využíváno ke krátkodobé rekreaci a není zde předpoklad větší zátěže lidskou přítomností a souvisejícími činnostmi.

- Převažujícím kladem je přítomnost přírodních procesů přispívajících k eliminaci negativních jevů spojených s urbanizací a podpora zachování ve městě nedostupných přírodních jevů. (Redukce efektu tepelných ostrovů a jejich vlivu na okolní krajinu, retenční potenciál, biodiverzita a biotopický potenciál apod.)

- Dílčí hospodaření v přijatelném místním rozsahu probíhá s ohledem na přírodní charakter a estetické a biologické kvality území s tím, že formy ekologického hospodaření jsou žádoucí.

ZEMĚDĚLSKÁ KRAJINA (ZK)

- Je území s převažující hospodářskou činností a intenzivním zemědělstvím.

- Reprezentuje celky orné půdy a souvislejší větší hospodářské plochy.

- Studie formuluje možnosti rámcových návrhů na způsob regenerace nebo úpravy rozsahu a členění ploch zemědělské krajiny s ohledem na požadavky zadržování vody v území, eliminaci přehřívání, zabránění erozi působením větru a vodních srážek apod. a v neposlední řadě s určitým ohledem na esteticko-kompoziční působení a možnou částečnou obnovu s vědomím historické krajinné struktury venkova před obdobím kolektivizace.

- Žádoucí jsou formy přírodně blízkého hospodaření s druhově vhodnou skladbou nejen z hlediska krátkodobé ekonomické rentability, ale také z hlediska dlouhodobé udržitelnosti a požadavků krajinné ekologie obecně.

